

ameriške angleščine. Četudi iščemo zaman tega pristnega amerikanizma izpisanega v knjigi, ti vendar veje njegov duh iz vsakega njenega lista, iz vsake strani, ki jo odpreš v knjigi, iz vsake črke ti veje nasproti oni duh, ki ga izraža po celem svetu znana in nedosežna beseda — greenhorn!

Toliko o Tresičevem popisu Amerike. Njegova knjiga je razdeljena v celo vrsto poglavij, v katerih popisuje svoje potovanje od odhoda iz Havra na Francoskem, do odhoda iz New Yorka v Evropo. V teh poglavjih večinoma opisuje Ameriko na ravno omenjeni način, vmes so pa raztreseno vpleteni kratki opisi življenja Hrvatov in semintja opazke o ostalih Slovanih. Akoravno je ta del boljši od prejšnjega, vseeno ne odgovarja popolnoma resnici ali vsaj ni nepristranski in precej pomankljiv. Akoravno ga nihče ni vabil v Ameriko, četudi ga nihče ni pričakoval, se je prišedši tja dal vabiti na vse kraje. Ko so ga nekateri videli tamkaj, so ga začeli gostiti; zato jim poje slavo z vsemi silami za take stvari tako bogatega hrvatskega jezika. One pa, ki se niso dosti menili za njegova vabila in so ga po strani gledali, obsoja, smeši, graja. Akoravno se ne more tajiti, da je med Hrvati marsikaj, da, zelo mnogo, kar zasluži najostrejšo grajo, dr. Tresič-Pavičić ne najde nobene grajalne besede za največje škodljivce hrvaškega naroda v Ameriki, za potniške agente, ali kakor se imenujejo, bankarje, in saloonerje. Ti so ga

seveda najbolj gostili. Kadar omenja Srbe, je čutiti znano narodno mržnjo. O ostalih Slovanih piše bore malo, in vendar so bili oni, ki so omogočili njegove „konferencije“, brez njih bi mogel „obdržavati“ jedva eno. To velja posebno o Slovencih, katere stavi glede nesnažnosti in pijančevanja na isto stopinjo s Hrvati. Drugega ne pove o njih. No, četudi moramo priznati, da so naši Slovenci v nekaterih krajih res nekoliko podobni, vendar se mora priznati, da jih vobče v moralnem oziru daleč nadkriljujejo. Omenjeni dve lastnosti sta, žalibog, splošno priznani, tipični za ameriške Hrvate. Najodločnejšo zavrnitev pa zasluži dr. Tresič-Pavičić za svoje nekvalifikovane besede o monsignoru Buhu. Izkušeni monsignor Buh mu najbrže ni zaupal in ga seveda — ni častil, kakor marsikdo drugi. Kaj pa so bile njegove „konferencije“, o katerih tako bombastično poroča? „Konferencije“ so bile politične in literarne; obstojale so iz njegovega govora, polnega znanih fraz z običajnim udrihanjem po Avstriji in madžaronih, in spredaj in zadaj s pozdravnimi govori. Čemu je tem shodom ali predavanjem ali kaj je pravzaprav že bilo, nadel ime „konferencija“, ne vemo, kakor tudi ne, kaj je nameraval doseči z njimi. Na tak način ne potuje po Ameriki, kdor hoče proučiti to deželo s tako razvitim in kompliciranim gospodarskim predkom.

Udeleženec čikaške „konferencije“.

Glasba.

Jamski odmevi. Poklonjeni slovenskim rudarjem. Zbirka rudarskih pesmi za moške zборе. Spesnil Jožef Zazula. Uglasbil Danilo Fajgelj. Opus 345. Cena 50 v. — Rudarske pesmi! Tudi trdo delo pod zemljo ne more udušiti poezije, in gosp. Zazula, živč med idrijskim rudarskim ljudstvom, ki ga poznajo naši čitatelji že iz sonetnega venca. „Slava rudarstvu!“, je posegel v to poezijo ter nam ustvaril nekaj pesmi, ki izražajo duha in čuvstva rudarjeva. Najprej imamo „Mašne pesmi“, namenjene za rudarski nastop pri bogoslužnih prireditvah. Potem pridejo „Rudarska koračnica“, „Rudarska“ in „Žalostinka“, namenjena, da

jo peva rudarski zbor za slovo umrlemu tovarišu. Zbirka je torej jako pripravna za rudarsko ljudstvo. G. Fajgelj je zložil primerne napeve v resnem, krepkem slogu, tako da jih lahko pojete tudi mešani ali ženski zbor s primerno transpozicijo. Rudarji, sezite po tej zbirki, kajti to so — vaše pesmi!

Narodne pesmi za šolsko mladino. Izbral in uredil Janko Žirovnik. V Ljubljani 1907. „Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani.“ — I. zvezek obsega 30 znanih lahkih narodnih ali ponarodilih napevov dvoglasno postavljenih. Pesmi so povsem primerne šolski mladini.

To in ono.

Iz državnega zbora prinašamo danes nekaj slik. Vseh poslancev šteje zdaj avstrijski parlament 516. V naši zbirki so vsi slovenski poslanci razen dveh, katerih portretov še nismo dobili. Zbirko še izpopolnimo. Najmarkantnejše osebe iz drugih taborov, o katerih se mnogo čita po listih, vidijo čitatelji tudi v tej zbirki, v kateri smo tudi pripisali klube, v katere so se razdelili.

Majolično slikarstvo v Slovencih. G. Peter Žmitek je naslikal več jako zanimivih in značilnih narodnih motivov za majolične slike, ki jih je izvedla tvrdka . . . v Kamniku.

Deloma so portreti (Prešeren, Gregorčič), deloma motivi iz mitologije (Žreci se klanjajo solnčnemu bogu), dalje motivi narodnih pesni (Pegam in Lambergar, Ženski boj) in pokrajinske ali okraski za sobno opravo. Veseli nas, da je slovenski umetnik obrnil svojo pozoornost tej praktični struji, ki utegne v Jugoslovanih jako prospevati, ako se okus občinstva nagne na to stran, ki je našemu narodnemu čuvstvu prikladna. Želim le, da bi se namesto drugih motivov, ki se jih je toliko uvedlo v naše političstvo, udomačile take domače poetične oblike. To bi bil hkrati nov vir za našo domačo umetnost.